

Forskrift om satser for og beregning av erstatning ved produksjonssvikt i plante- og honningproduksjon – kommentarer til regelverk

Kommentarer og utdypende forklaringer til forskrift om satser for og beregning av erstatning ved produksjonssvikt i plante- og honningproduksjon.

Gå til innhold

Innledning

Oversikt over endringer

§ 1. Formål

§ 2. Om beregningen

§ 3. Søknad og dokumentasjon

§ 4. Generelle regler

§ 5. Erstatningsberegning – avlingssvikt i salgsproduksjoner

§ 6. Gjennomsnittsavling – avlingssvikt i salgsproduksjoner

§ 7. Avling i skadeåret – avlingssvikt i salgsproduksjoner

§ 8. Erstatningsberegning – avlingssvikt grovfôr i foretak med husdyr

§ 9. Skadeårets avling - avlingssvikt grovfôr i foretak med husdyr

§ 10. Erstatning ved klimabetinget svikt i honningproduksjonen

§ 11. Dokumentasjon og melding

§ 12. Kommunens ansvar for kontroll

§ 13, 13a, 14 og 15 - Standardiserte satser og normer

§ 16 Ikraftttredelse

Innledning

Kommentarene i kapittel 2 i rundskrivet gjelder forskrift 2018-08-01 nr. 1215 om satser for og beregning av erstatning ved produksjonssvikt i plante- og honningproduksjon (sats- og beregningsforskriften).

LMD vedtok midlertidige endringer i forskrift om erstatning ved produksjonssvikt i plante- og honningproduksjon den 7.5.2020. Disse endringene la opp til midlertidige endringer også i sats- og beregningsforskriften. Den 10.8.2020 vedtok Landbruksdirektoratet endringene i sats- og beregningsforskriften etter en høringsrunde på seks uker.

Oversikt over endringer

- Tittelendring
- § 1. Formål
- § 4a. Særlige regler for tap som skyldes mangel på arbeidskraft på grunn av koronapandemien (ny)
- § 12. Kommunens ansvar for kontroll
- Kapittel 5 – Standardiserte satser og normer (§§ 13, 13a., 14 og 15)

§ 1. Formål

§1

Formålet med forskriften er å fastsette regler for beregning av erstatning etter forskrift om erstatning ved produksjonssvikt i plante- og honningproduksjon, samt å fastsette satser som skal brukes i beregningen.

Kilde: Forskrift om satser for og beregning av erstatning ved produksjonssvikt i plante- og honningproduksjon(Lovdata)

Kommentarer til bestemmelsene

Ingen kommentarer.

§ 2. Om beregningen

§ 2

Til grunn for beregning av gjennomsnittsavling legges dokumentert eller beregnet avling siste fem år før skadeåret. Ved svikt i honningproduksjon legges siste tre år før skadeåret til grunn. Søker kan kreve at dårligste år erstattes med siste år før perioden.

For beregning av gjennomsnittsavling ved avlingssvikt for grovfôr i foretak med husdyr benyttes fastsatte normavlinger, jf. § 14.

Avlingsmengde i kg slik det er dokumentert i regnskap, legges til grunn for skadeåret og gjennomsnittsårene. Dersom det ikke er fastsatt en sats for den aktuelle veksten skal fylkesmannen benytte egnet sats i vekstgruppen.

Kilde: Forskrift om satser for og beregning av erstatning ved produksjonssvikt i plante- og honningproduksjon(Lovdata)

Mulighet for å ta ut dårligste år i gjennomsnittsperioden

Søker velger av de seks siste år hvilke fem år som skal inngå som grunnlag for gjennomsnittsavlingen. Dersom søker ikke tar ut et år, er det de fem siste år før skadeåret som legges til grunn for beregningen. I tilfeller der søker ikke har hatt produksjon i vekstgruppen i seks år, er det ikke anledning til å ta ut dårligste år. For svikt i honningproduksjon skal tre av de fire siste årene velges som grunnlag for gjennomsnittsproduksjon. Ved beregning av avlingssvikt for grovfôrproduksjon i foretak med husdyr er det fastsatt normavling for hver kommune.

Søkers ansvar

Søker har ansvaret for å velge det dårligste året.

Forvaltningens ansvar

Dersom søker ber om veiledning, har forvaltningen ansvar for å gi råd. I tilfeller der kommune/fylkesmann oppdager at det ikke er det dårligste året som foretaket har tatt ut, kan forvaltningen benytte hovedregelen om at det er de fem siste årene som danner grunnlaget for beregningen eller etter kontakt med foretaket, beregne hvilket år som var det dårligste. Har forvaltningen endret beregningsgrunnlaget, må dette framgå av vedtaket.

Erstatningsberegning for vekster som ikke har egen sats

Gjeldende forskrift fastsetter i § 2 siste ledd at «Dersom det ikke er fastsatt en egnet sats for den aktuelle veksten, skal fylkesmannen benytte egnet sats i vekstgruppen». I valget av «egnet sats» blant satsene i den aktuelle vekstgruppen jf. § 17, vil det normalt være naturlig å vektlegge verdimeessig likhet.

§ 3. Søknad og dokumentasjon

§ 3

Søknadsfristen for erstatning ved avlingssvikt og svikt i honningproduksjonen er 31. oktober.

Søknad om erstatning sendes kommunen og skal fremsettes på skjema fastsatt av Landbruksdirektoratet. Søker er ansvarlig for at nødvendig dokumentasjon er vedlagt.

Søknaden må være fullstendig utfylt og vedlagt nødvendig dokumentasjon før den kan behandles.

Ved avlingssvikt, jf. kap. 2 kan det etter søknad gis forskudd med inntil 50 prosent av antatt erstatning.

Kilde: Forskrift om satser for og beregning av erstatning ved produksjonssvikt i plante- og honningproduksjon(Lovdata)

Søknadsfrist og dokumentasjon

Søknaden må være fullstendig utfylt og vedlagt nødvendig dokumentasjon før den kan behandles. Det er søkers ansvar å vedlegge nødvendig dokumentasjon.

Søknadsfristen er 31. oktober og denne fristen kan ikke fravikes. Det er et krav at søknad skal sendes på skjema for aktuell vekstgruppe, og søknaden skal inneholde alle tilgjengelige opplysninger. Det er opprettet egne søknadskjema for vekstgruppene frukt, bær, grønnsaker og potet for ordningen erstatning ved produksjonssvikt forårsaket av manglende arbeidskraft pga. koronapandemien. Dersom søker ikke har endelige avlingstall for skadeåret 31.10, må søknaden sendes innen fristen og dokumentasjonen ettersendes.

Søker har plikt til å dokumentere kravet om erstatning. Erstatningsforskriften § 7 gir overordnede bestemmelser om denne opplysningsplikten. Dokumentasjonen må være i samsvar med regnskap slik at oppgitte data er mulig å kontrollere (med unntak av korn).

Dokumentasjonen som skal følge søknad (evt. ettersendes) og legges frem ved kontroll, skal oppfylle kravene som fremkommer i gjeldende bokføringsforskrift. Beregningene som blir lagt til grunn ved erstatning skal kunne dokumenteres med originalbilag, slik at beregningene er kontrollerbare og kan etterprøves.

I saker hvor mengden ikke er dokumentert i regnskapet, må beregningen av mengde baseres på regnskapsbilag, jf. forskrift om bokføring FOR-2004-12-01-1558 § 5-1-1. Her er det krav om at salgsdokumentet minst skal inneholde omfang og vederlag. Denne forskriftsbestemmelsen understøtter forvaltningens krav om dokumentasjon av tap i mengde, kilo eller antall.

For vekster som selges i antall og ikke i kilo har Landbruksdirektoratet i samarbeid med grøntbransjen blitt enige om omregningsfaktorer som benyttes i omregning fra antall til kilo.

Søknad om erstatning skal behandles uten ugrunnet opphold. Dersom det må forventes at det vil ta lang tid (3 – 4 uker) før vedtak om erstatning kan fattes, skal fylkesmannen sende foreløpig svar, jf. forvaltningsloven § 11 a.

Dokumentasjon av tap som skyldes mangel på arbeidskraft pga koronapandemien

Søker må fremlegge dokumentasjon på at manglende innhøsting skyldes mangel på arbeidskraft pga. restriksjoner i flyten av arbeidskraft forårsaket av koronapandemien. Herunder må søker dokumentere (eksempler på type dokumentasjon i parentes):

- Behovet for sesongarbeidskraft i innhøstingen (dokumentere for eksempel med fremlegging av oversikt over tidligere års innleid arbeidskraft for tilsvarende produksjon mv.)
- At mangel på arbeidskraft som følge av koronapandemien er årsak til at avlingen står uhøstet (nasjonale myndigheters retningslinjer finnes i covid 19-forskriften og helsemyndighetenes smittevernregler finnes for eksempel på nettstedene arbeidstilsynet.no, mattilsynet.no, hels norge.no og fhi.no mv.)
- Hva som er gjort for å skaffe arbeidskraft til innhøstingen (dokumentere at man har etterspurt arbeidskraft, kontakt med avtaleparter, forsøk på innleid arbeidskraft via NAV eller andre rekrutteringskanaler, benyttet "selvplukk" hvis mulig, tatt i bruk tilgjengelig teknologi mv.)
- Hva som er gjort for å få høstet så stor avling som mulig, jf. erstatningsforskriften § 9 første ledd.

Forskuddsutbetaling

Ved store tap og likviditetsproblemer kan det være behov for at søkere får behandlet sin søknad raskt, evt. får utbetalt forskudd. Sats- og beregningsforskriften gir mulighet til å utbetale et forskudd på inntil 50% av forventet erstatning. Det utbetales ikke forskudd på erstatning ved svikt i honningproduksjon.

En beslutning om forskuddsutbetaling er ikke et enkeltvedtak i forvaltningslovens forstand. Det er ikke klageadgang på en beslutning. Vedtaket om erstatning fattes når man beregner hele erstatningssummen, og det er først da det er klageadgang med frist på tre uker, jf. forvaltningsloven § 29.

§ 4. Generelle regler

§ 4

Areal

Alt fulldyrket og overflatedyrket jordbruksareal benyttet til vekster i aktuell vekstgruppe i skadeåret og i gjennomsnittsårene inngår i arealgrunnlaget. Areal fra søknad om produksjonstilskudd benyttes.

Grovfôr høstet fra arealer søker ikke mottar produksjonstilskudd for, inngår i beregningen som fått eller kjøpt fôr.

Uhøstet areal for hver enkelt vekst skal oppgis.

Vekstgrupper

Vekstgruppene under ordningen er:

- grovfôr
- korn og annet frø til modning
- frukt
- bær
- poteter
- grønnsaker

Dokumentasjon og melding

Foretaket må kunne dokumentere avlingssvikt og klimaårsak.

Ved melding til kommunen med etterfølgende kontroll kan dokumentasjonskravet være oppfylt.

Økologisk drift

Økologisk produksjon gis et 25 % tillegg i fastsatt sats for veksten og 25 % reduksjon i normavling grovfôr når mer enn 50 % av foretakets areal i vekstgruppen dyrkes økologisk i skadeåret. Areal under omlegging fra konvensjonell til økologisk drift regnes ikke som økologisk areal i skadeåret.

Erstatningsmessig kvalitetsforringelse

Fylkesmannen kan fatte vedtak om at kvalitetsforringelse på frukt og bær regnes som avlingssvikt dersom kvalitetsforringelsen skyldes haglskade, store nedbørsmengder eller frost.

Kilde: Forskrift om satser for og beregning av erstatning ved produksjonssvikt i plante- og honningproduksjon (Lovdata)

Areal i vekstgruppen og produksjonstilskudd

Erstatning for avlingssvikt beregnes pr. vekstgruppe. Dette er de samme vekstgruppene som er definert i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket.

Foretakets areal for vekstgruppen defineres som totalareal av alle vekster i vekstgruppen oppgitt i søknad om produksjonstilskudd pr. 01.10. i skadeåret. Innmarksbeite skal likevel ikke inngå i beregningen av vekstgruppe grovfôr. Alt jordbruksareal som har vært brukt til å dyrke vekster i aktuell vekstgruppe i skadeåret, skal uten hensyn til leietid og leieavtaler inngå i arealgrunnlaget. Tilsvarende skal arealtall for vekstene i vekstgruppen som er oppgitt i søknadene om produksjonstilskudd i de foregående tre/fem år, inngå i beregningen av gjennomsnittsavlingen. Dersom søker har rett til produksjonstilskudd, men ikke søker om produksjonstilskudd, må arealet som oppgis oppfylle de samme kravene som om det ble søkt om produksjonstilskudd.

Preutfylte arealtall for skadeåret i erstatningssøknaden er hentet fra godkjent produksjonssøknad fra året før. For kontroll av søkers oppgitte areal eller om preutfylt areal også gjelder i aktuelt skadeår, kan søknad om produksjonstilskudd (PT-eStil) benyttes.

Søkers oppgitte arealtall kan bli endret i godkjent produksjonstilskuddssøknad, da kommunen skal bekrefte søknaden. Dette innebærer bl.a. at kommunen skal kontrollere grovfôrareal mot foretakets dyretall og salg av grovfôr. Dersom omsøkt areal blir endret, skal det korrigerte godkjente arealet legges til grunn i erstatningsberegningen for avlingssvikt.

Økologisk dyrkede arealer

Ved beregning av foretakets gjennomsnittsavling skal areal som er under omlegging fra konvensjonell til økologisk drift, inngå.

Eventuell avlingsnedgang som følge av at produksjonen er lagt om til økologisk, gir ikke rett til erstatning ved avlingssvikt.

Kvalitetsforringelse i frukt og bær og verditap

Hovedregelen er at erstatningen beregnes med utgangspunkt i avlingsmengde. I vekstgruppene frukt og bær kan erstatningen i noen definerte tilfeller beregnes som et verditap grunnet kvalitetsforringelse og beregningsmåten «totalsalg i kroner» benyttes.

Fylkesmannen kan ikke fritt velge beregningsmetode. Metoden «Totalsalg i kroner» kan bare benyttes der fylkesmannen har fattet vedtak om at klimabetinget kvalitetsforringelse i frukt- og bærproduksjon kan regnes som erstatningsmessig avlingssvikt. Forutsetningen for et slikt vedtak er at skaden er forårsaket av haglskade, store nedbørsmengder eller frost. Andre klimaskader gir ikke adgang til å bruke totalsalgsmetoden. For andre produksjoner enn frukt og bær regnes ikke kvalitetsforringelse som avlingssvikt som gir rett til erstatning.

Fylkesmannens vedtak om erstatning der totalsalgsmetoden er brukt, skal inneholde begrunnelse for hvorfor denne beregningsmåten er benyttet.

På samme måte som for beregning av avlingssvikt som mengdetap, skal gjennomsnittsavlingen beregnes ved at alle vekster i aktuell vekstgruppe som er dyrket både i skadeåret og i ett eller flere av de foregående årene, føres opp.

Dokumentasjonskrav ved bruk av beregningsmåten «totalsalg i kroner» er spesifisert i rundskrivets tolkning av §§ 5, 6 og 7.

§ 4a. Særlige regler for tap som skyldes mangel på arbeidskraft på grunn av koronapandemien.

§ 4a

Vekstgruppene som erstattes etter § 2a i forskrift om erstatning ved produksjonssvikt i plante- og honningproduksjonen er:

- frukt
- bær
- poteter
- grønnsaker

Reglene i § 4 i denne forskriften, med unntak av Vekstgrupper, gjelder tilsvarende etter denne paragraf.

Kilde: Forskrift om satser for og beregning av erstatning ved produksjonssvikt i plante- og honningproduksjon (Lovdata)

Kommentarer til bestemmelsene

For vekstsesongen 2020 vil det være adgang til å søke om erstatning for tap som skyldes mangel på arbeidskraft på grunn av restriksjoner i flyten av arbeidskraft forårsaket av koronapandemien. Dette følger av de midlertidige endringene som ble gitt i § 2a i forskrift om erstatning ved produksjonssvikt i plante- og honningproduksjon.

Sats- og beregningsforskriften regulerer i § 4a hvilke vekstgrupper som omfattes av erstatningsordningen for produksjonssvikt som skyldes mangel på arbeidskraft. Dette er:

- frukt
- bær
- poteter
- grønnsaker

§ 5. Erstatningberegning – avlingssvikt i salgsproduksjoner

§ 5

Erstatningen per vekst beregnes som skadeårets areal i dekar multiplisert med gjennomsnittsavlingen for veksten i kg pr. dekar, jf. § 6. Deretter trekkes 30 % egenrisiko, skadeårets avling i kg og avlingssvikt som ikke er klimabetinget. Denne summen multipliseres med fastsatt sats for veksten i kr pr. kg.

Sparte høstekostnader trekkes fra beregningen etter første ledd.

Der foretaket har flere vekster i samme vekstgruppe foretas beregning etter de foregående ledd for hver av disse og resultatet summeres.

Erstatning for kvalitetsforringelse i frukt og bær jf. § 4 siste ledd, beregnes med utgangspunkt i regnskapsdokumentasjon av foretakets salgsinntekter, totalsalgsmetoden. Erstatning pr. vekst beregnes som skadeårets areal i dekar multiplisert med gjennomsnittlig salgsinntekter for veksten pr. dekar, jf. § 6. Deretter trekkes 30 % egenrisiko og skadeårets salgsinntekter.

Kilde: Forskrift om satser for og beregning av erstatning ved produksjonssvikt i plante- og honningproduksjon(Lovdata)

Erstatningsberegning

Erstatningen beregnes med utgangspunkt i foretakets avling i skadeåret sammenlignet med gjennomsnittsavlingen i vekstgruppen (forventet avling). Forskjellen mellom oppnådd avling og forventet avling i skadeåret fratrasket 30 % egenrisiko benevnes som avlingssvikt eller erstatningsberettiget avlingstap. 30 % egenrisiko beregnes av forventet avling.

Gjennomsnittsavlingen beregnes ved at alle vekster i aktuell vekstgruppe som er dyrket både i skadeåret og i ett eller flere av de foregående år, føres opp. Årene som inngår i gjennomsnittsperioden framgår av § 2 og erstatningssatsen for den enkelte vekst er fastsatt i § 17.

Beregningseksemplet nedenfor illustrerer hvordan det økonomiske resultatet for den enkelte vekst påvirker erstatningen.

Blomkål konsum:

Forventet avling i skadeåret, kg (gj.sn. avling * areal i skadeåret)	94 800
Fratrukket 30 % egenrisiko, kg	28 440
Fratrukket avling i skadeåret, kg	50 000
Avlingssvikt i skadeåret, kg	-16 360
Avlingssvikt klima forårsaket, %	100 %
Andel avlingssvikt som kan erstatte. Beregningsgrunnlag, kg	-16 360
Sats for veksten, kr/kg	11,00
Avlingssvikt som kan erstattes. Beregningsgrunnlag, kr	-179 960
Sparte høstekostnader, kr	10 000
Erstatningsgrunnlag	-169 960

Hodekål konsum:

Forventet avling i skadeåret, kg (gj.sn. avling * areal i skadeåret)	120 000
Fratrukket 30 % egenrisiko, kg	36 000
Fratrukket avling i skadeåret, kg	60 000
Avlingssvikt i skadeåret, kg	- 24 000
Avlingssvikt klima forårsaket, %	50 %
Andel avlingssvikt som kan erstatte. Beregningsgrunnlag, kg	-12 000
Sats for veksten, kr/kg	5,70
Avlingssvikt som kan erstattes. Beregningsgrunnlag, kr	-68 400
Sparte høstekostnader, kr	
Erstatningsgrunnlag	-68 400

Isbergssalat konsum:

Forventet avling i skadeåret, kg (gj.sn. avling * areal i skadeåret)	153 000
Fratrukket 30 % egenrisiko, kg	45 900
Fratrukket avling i skadeåret, kg	120 000
Avlingssvikt i skadeåret, kg	12 900
Avlingssvikt klima forårsaket, %	
Andel avlingssvikt som kan erstattes. Beregningsgrunnlag, kg	12 900
Sats for veksten, kr/kg	16,00
Avlingssvikt som kan erstattes. Beregningsgrunnlag, kr	206 400
Sparte høstekostnader, kr	
Erstatningsgrunnlag	206 400

Beretning:

Avlingssvikt som kan erstattes. Beregningsgrunnlag kr
 $-179\,960 - 68\,400 + 206\,400 = -41\,960$

Sparte høstekostnader, kr
 $10\,000 + 0 = 10\,000$

Erstatningsgrunnlag
 $-169\,960 - 68\,400 + 206\,400 = -31\,960$

Erstatningen blir i dette tilfellet **kr 31 960**.

I beregningseksemplet er det satt inn mengder og satser for vekstgruppe grønnsaker for å illustrere hvordan erstatningsberegningen skal utføres. I enkeltsaker kan det være flere/færre enn tre vekster i vekstgruppen. Eksempelet viser at en relativt normal avling i isbergssalatproduksjonen delvis kompenserer for avlingssvikt i hodekål og blomkål.

Det er bare de vekster som inngår i vekstgruppen i skadeåret som inngår i gjennomsnittsberegningen, jfr. § 4 om vekstgrupper. Unntaket er vekstgruppen «korn og annet frø til modning» jfr. § 6 andre ledd, der gjennomsnittsavlingen beregnes felles for alle kornarter som foretaket har dyrket i gjennomsnittsårene. Eksempel: Foretaket dyrker kun bygg i skadeåret, men har dyrket både bygg, rug, hvete og havre i gjennomsnittsperioden. Gjennomsnittsavlingen (kg/daa) beregnes i slike tilfelle på grunnlag av alle kornartene. Oljefrø må ha vært dyrket i skadeåret for at denne produksjonen skal inngå i beregning av gjennomsnittsavlingen i vekstgruppen. Det samme gjelder for engfrø og erter.

Sparte høstekostnader

Fylkesmannen skal beregne sparte høstekostnader, og dette må vurderes i hver enkelt sak. Dersom deler av avlingen ikke er høstet i skadeåret, skal det beløpet som representerer normale høstekostnader, fylles inn som «sparte høstekostnader» i ELF-søknaden. Ved akkordhøsting og lav avling skal bare avling som erstattes, gis trekk for sparte høstekostnader. Sparte høstekostnader beregnes i salgsproduksjoner, men ikke i grovfôrproduksjon med husdyr.

Sparte høstekostnader skal alltid beregnes når det er innleide maskiner eller arbeidshjelp. I tilfeller der høsting skal utføres av fast ansatte, ev. høstehjelp som er ansatt med fast lønn og er på garden over lengre tid, gjelder følgende: Dersom høstehjelpen i stedet for innhøstingsarbeid utfører andre oppgaver, skal det gis fradrag for sparte høstekostnader. Hvis de unntaksvis ikke utfører andre oppgaver, skal det ikke trekkes for sparte høstekostnader i beregningen.

Det gis ikke erstatning for økte høstekostnader som følge av f.eks. store avlinger med dårlig kvalitet eller vanskelige innhøstingsforhold.

Også variable kostnader ved f.eks. redusert bruk av eget høsteutstyr skal trekkes fra i beregningen av erstatningen. Det skal ikke trekkes for faste kostnader (redusert bruk av eget høsteutstyr gir ikke reduserte faste kostnader). Beregningsgrunnlag for sparte høstekostnader kan bl.a. være dokumentasjon fra tidligere.

Kostnader ved nyplantning eller andre utbedringskostnader knyttet til f.eks. frostskaade, kan ikke motregnes mot sparte høstekostnader.

Beregningen av de sparte høstekostnadene korrigeres for egenrisikoen på 30 %, slik at det er 70 % av de beregnede sparte høstekostnadene som fylles inn i søknadsskjemaet.

Veiledning for å fastsette sparte høstekostnader i ulike produksjoner:

Handbok i driftsplanlegging, avsnitt om leiekjøring NIBIO, www.landbruksforum.no (frukt- og bærproduksjon) og excelark fra NLR som gjelder grønnsak- og potetproduksjon (FM-nett).

Uhøstet areal og unntak for høsteplikt

Klimabetinget skade

Eventuelt uhøstet areal i skadeåret skal oppgis for hver enkelt vekst i søknadsskjemaet. Foretak har en tapsbegrensningsplikt, og konsekvensen av ikke å høste areal er normalt at retten til erstatning for det uhøstede arealet bortfaller. Dette følger av erstatningsforskriften § 2 og § 9 nr. 1 der det er angitt et krav om forsvarlig drift og plikt til å begrense tapet.

Det kan likevel unntaksvis gis erstatning for uhøstet areal. Det er et krav om melding av skaden uten ugrunnet opphold, jf. erstatningsforskriften § 2 nr. 4. Dersom det er ekstraordinære vanskelige innhøstingsforhold, må dette meldes til kommunen slik at forvaltningen får beskjed, og kan gjøre en befaring for å dokumentere forholdene. Dersom slik dokumentasjon mangler, vil hele dokumentasjonsplikten bli søkers ansvar.

For at det skal være tilstrekkelig dokumentert at søker har areal som ikke kan høstes, bør kommune eller fylkesmann bekrefte at innhøstingsforholdene er uforsvarlige. Dette kan f.eks. være at arealet er for bløtt, at det er risiko ved å benytte maskiner eller at jordstrukturen kan bli ødelagt.

Dersom produsenten anser avlingen å være tapt og av den grunn ikke ønsker å høste, bør det tilsvarende innhentes bekreftelse av forvaltningen på et tidspunkt da dette er mulig å vurdere. Dersom det fastslås at uhøstet avling har en verdi, skal denne restverdien fastslås og komme til fradrag i erstatningsberegningen.

Avlingstapet kan gi rett til erstatning dersom avlingens restverdi er null eller høstekostnadene overstiger avlingens restverdi. Dette må være bekreftet av kommunen eller fylkesmannen på et tidspunkt da skadeårsak, avlingskvalitet og mengde kan vurderes. Dersom slik bekreftelse mangler, skal det svært mye til for at det kan gis erstatning for avlingstap på det uhøstede arealet. Landbruksdirektoratet presiserer at det er søkers ansvar å dokumentere at det er klimatiske forhold som er årsaken til at arealet ikke er høstbart.

Kommunen kan gjøre avtale med f.eks. Norsk landbruksrådgivning eller annet relevant fagmiljø om at de på forvaltningens vegne har befaring for å gjøre en vurdering av arealet. En avtale mellom forvaltning og faglige rådgivere må være inngått i forkant av befaringen. Kommunen har ansvaret for at fagpersonen som skal gjøre vurderingen av forholdene, har kunnskap om reglene for erstatning som gjelder for produksjonen som skal kontrolleres.

I forskriftens § 3 framgår det at det kun er tap av «avling på rot» som kan gi rett til erstatning. Dette innebærer at forskriften ikke gir rett til å erstatte tap som registreres etter at veksten er høstet, og f.eks. er på lager.

Tap forårsaket av mangel på arbeidskraft pga. koronapandemien

Den ordinære tapsbegrensningsplikten jf. § 9 nr. 1 gjelder fullt ut også for denne midlertidige ordningen. Tilsvarende som ved klimabetingede skader er det også under denne ordningen anledning for kommunen å gjøre avtale med for eksempel Norsk Landbruksrådgivning eller annet relevant fagmiljø om å utføre befaring på uhøstede arealer. Samme betingelser gjelder her.

Følgeskader av vinterskader i frukt- og bærproduksjon

Landbruksdirektoratet har ikke gitt beregningsregler for tap det påfølgende året som følge av frostskaader. Det kan beregnes erstatning for følgeskader i flerårige vekster etter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle hvor bl.a. årsakssammenheng med frostskaaden må være påvist. Vekstene dette vil gjelde er i hovedsak bærbusker og frukttrær. I frukt- og bærproduksjon kan det også gis erstatning for avlingssvikt i år 2 etter en vinterskade (følgeskade). Det vil i slike tilfelle være nødvendig med ny søknad for år 2, og det må påvises årsakssammenheng med frostskaaden. Det gis ikke erstatning for følgeskader utover år 2 av hensyn til bl.a. vurdering av årsakssammenheng.

§ 6. Gjennomsnittsavling – avlingssvikt i salgsproduksjoner

§ 6

Gjennomsnittsavling beregnes i kg pr. dekar for hver enkelt vekst.

Ved beregning av gjennomsnittsavling for korn tas alle kornarter dyrket i gjennomsnittsperioden med og beregnes felles.

Gjennomsnittsavling fastsettes på grunnlag av dokumenterte salgskvanta, og såvarer og settepoteter til eget bruk.

For foretak i etablerings- eller nedbyggingsfase og for foretak med dokumentert omlegging til ny drift kan Fylkesmannen fastsette gjennomsnittsavlingen skjønnsmessig med utgangspunkt i avlingsnivået for sammenlignbare foretak i området.

Fylkesmannen kan også fastsette gjennomsnittsavlingen skjønnsmessig der det er avvik mellom areal i bæring i gjennomsnittsår og skadeår. Gjennomsnittsavlingen kan da fastsettes med utgangspunkt i gjennomsnittlig areal i bæring.

Kilde: Forskrift om satser for og beregning av erstatning ved produksjonssvikt i plante- og honningproduksjon (Lovdata)

Kommentarer til bestemmelsene

Data fra skadeår og gjennomsnittsår må være sammenlignbare slik at ved beregning av gjennomsnittsavling og skadeårets avling i salgsproduksjoner legges samme type avlingsdata til grunn. Dokumenterte salgskvanta uavhengig av kvalitetsforskjeller, inkludert fôrpoteter, settepoteter og såvare inngår i beregningen av gjennomsnittsavling og skadeårets avling, samt avrens av poteter. Dersom fôrpoteter, settepoteter og såvare m.m. ikke kan dokumenteres, skal disse mengdene utgå både i beregning av skadeår og gjennomsnittsår.

Gjennomsnittsavling

- Dokumentasjon av gjennomsnittsavling vil som hovedregel være hovedbok med nødvendige underbilag.
- Underbilagene kan være i form av regnskapsutskrifter eller oppgaver/fakturaer fra varemottager / omsetningsledd, hvor salget fremgår i mengde og beløp i hvert av årene som inngår i gjennomsnittsavlingen.

Søkerens oppgaver skal samsvare med oppgaver gitt i andre tilskuddssøknader og beløp som framkommer i hovedboken. Eventuelle avvik må begrunnes av søkeren. Regnskapsutskrifter skal være bekreftet av ekstern regnskapsfører, revisor eller kommunen.

§ 7. Avling i skadeåret – avlingssvikt i salgsproduksjoner

§ 7

I hver vekstgruppe inngår både vekster med og uten avlingssvikt i erstatningsberegningen.

Avling i skadeåret fastsettes på grunnlag av dokumenterte salgs- og beholdningsoppgaver for foretaket. All avling i skadeåret skal medregnes, uavhengig av kvalitetsforskjeller.

Kilde: Forskrift om satser for og beregning av erstatning ved produksjonssvikt i plante- og honningproduksjon(Lovdata)

Kommentarer til bestemmelsene

I skadeåret vil mange søkere ha usolgte og dermed udokumenterte mengder på lager ved søknadsfristen 31. oktober. I skadeåret kan foretakets avling anslås på grunnlag av foretakets beholdningsoppgaver pluss dokumenterte salgsoppgaver. Disse opplysningene kan godtas som foreløpig dokumentasjon for å kunne utbetale forskudd. Når hele skadeårets avling er solgt, må foretaket ettersende dokumentasjon til fylkesmannen tilsvarende det som blir krevd av dokumentasjon for gjennomsnittsavling, og fylkesmannen kan sluttbehandle søknaden.

Det er søkers ansvar å sørge for at all nødvendig dokumentasjon fremskaffes. Kommunen skal ved behov bidra til innhenting av dokumentasjon. Kommunen skal kontrollere og bekrefte dokumentasjonen som er vedlagt søknaden. Fylkesmannen behandler ikke søknaden før all nødvendig dokumentasjon foreligger.

For skadeåret baseres foretakets korn- og oljefrøavling på dokumenterte leveranser til kornmottak (korn 15 % vann og oljefrø 8% vann). I fagsystemet «PRIS» registreres fortløpende kornleveranser i skadeåret. Disse dataene overføres fra «PRIS» til ELF fire ganger årlig (4 kornoppgaver). Kornoppgavene er tilgjengelig i ELF et par uker etter henholdsvis 30.11 (kornoppgave 2) i skadeåret og 31.03 (kornoppgave 3) og 30.06 (kornoppgave 4) påfølgende år. Kornoppgavene f.o.m. 2016 inneholder også kontrakt dyrket såkorn og korn som er leiemalt eller leierenset.

Kornoppgave 4 dokumenterer foregående års totalleveranse. For skadeåret må søker levere kopi av kornoppgjør dersom søknaden skal behandles før leveransene er registrert i ELF. I ELF-veiledningen er dette nærmere beskrevet.

I tilfeller der søker bruker korn til egne husdyr er fôrplaner nødvendig dokumentasjon ved kontroll av mengde fôrkorn.

Frukt- og bærproduksjon

Frukt- og bæravlingen kan dokumenteres med kopi av siden for frukt og bær i hovedbok fra regnskapet for gjennomsnittsårene. For epler er mengde kl. 1 preutfylt i ELF-søknaden (gjennomsnittsårene). Disse mengdene er hentet fra søknad om produksjonstilskudd. Epler og pærer av sams kvalitet som er solgt gjennom godkjent omsetningsledd eller er dokumentert benyttet på søkers pressanlegg vil også være preutfylt i ELF. Oppgave over den totale avlingsmengden krever i de fleste tilfelle tilleggsdokumentasjon fra søker.

Leveranser til godkjente mottak (frukt og bær) kan dokumenteres med en attestasjon fra mottaket. Direktesalg eller salg til butikk eller andre ikke godkjente mottak må attesteres av regnskapskontor etter at mva. regnskapet er avsluttet. Leveransene spesifiseres i et vedlegg til søknaden. De som fører eget regnskap lager en tilsvarende oversikt, og denne attesteres av revisor eller kommunen etter at det er foretatt kontroll mot regnskap og alle bilag.

Potet- og grønnsaksproduksjon

Potet- og grønnsaksavlingen kan dokumenteres med kopi av hovedbok fra regnskapet for gjennomsnittsårene. Dato i hovedboken angir hvilket avlingsår det gjelder. Foretakets omsetningstall for poteter og grønnsaker tidligere år framgår også av hovedboken, noe som kan være nyttig ved vurdering av solgte mengder. Skadeårets avling dokumenteres ved regnskapsbilag. Regnskapsdata bør attesteres av regnskapskontoret eller revisor.

Der søker bruker poteter til egne husdyr er fôrplaner nødvendig dokumentasjon av mengde fôrpotet.

Salgsproduksjon av grovfôr

Salg av grovfôr skal for gjennomsnittsårene framgå av regnskapets hovedbok. Skadeårets avling dokumenteres ved regnskapsbilag. Mange samdriftsmedlemmer selger fôr til samdriften de er medlem av. En del av disse vil også ha noe beiting på eget areal av samdriftens dyr. Det er ikke krav om at fôroptak fra samdriftens dyr på beite på samdriftsmedlemmenes areal i gjennomsnittsåret og skadeåret skal inngå i beregningen. Det beregnes ikke svinn av fôrlageret for vekstgruppe «grovfôr salgsproduksjon». Salgsproduksjon grovfôr baseres på standardene for rundballer, som for grovfôrproduksjon i foretak med husdyr.

For avling som ikke er bearbeidet før salg

- Salgsinntektene fra hvert av gjennomsnittsårene skal attesteres av regnskapskontor/revisor.
- Salgsinntektene fra skadeåret må som hovedregel attesteres av regnskapskontor/revisor. Alternativt kan det leveres kopier av alle salgsoppgavene, hovedboken kan ettersendes når den er klar.
- Kopi av oppsett fra regnskapsfører/hovedbok for hvert av gjennomsnittsårene.
-

For avling som er bearbeidet før salg

Regnskapskontor/revisor skal for hvert av gjennomsnittsårene og skadeåret attestere for oppgitte

- salgsinntekter

Følgende kostnader trekkes fra salgsinntektene for å finne verdien som skal benyttes ved totalsalgsmetoden:

- pakkeutgifter (inkludert sortering) - utgifter til leid hjelp og innleide pakkeoppdrag
- emballasjeutgifter
- fraktutgifter

§ 8. Erstatningsberegning – avlingssvikt grovfôr i foretak med husdyr

§ 8

Skadeårets avling, normavlingen og egenrisiko beregnes i føreheter melk (FEm).

Grovfôrareal omfatter fulldyrket eng, overflatedyrket eng og andre grovfôrvekster i vekstgruppen grovfôr. Innmarksbeite regnes ikke som grovfôrareal i bestemmelsen her.

Erstatningen beregnes som skadeårets grovfôrareal i dekar multiplisert med normavling pr. dekar, jf. § 14. Deretter trekkes 30 % egenrisiko og deretter skadeårets avling i FEm. Denne summen multipliseres med fastsatt sats jf. § 13.

Kilde: Forskrift om satser for og beregning av erstatning ved produksjonssvikt i plante- og honningproduksjon (Lovdata)

Kommentarer til bestemmelsene

Ved beregning av avlingstap og erstatning skal skadeårets avling sammenlignes med fastsatt normavling. Skadeårets avling er oppnådd avling på grovfôrarealet.

- andre grovfôrvekster jf. PT - kode 213.
- økologisk areal gir 25 % reduksjon i normavling

Det er normavlingen i kommunen der driftssenteret ligger som skal benyttes for foretakets samlede areal. Dette gjelder også i de tilfeller der foretaket har areal i kommuner med ulik normavling. Erstatningsberegningen i ELF er tilrettelagt for at driftssenteret legges til grunn i beregningen.

§ 9. Skadeårets avling - avlingssvikt grovfôr i foretak med husdyr

Fôrverdiene i § 15 i denne forskriften kan fravikes dersom det fremlegges representative fôranalyser som viser at det aktuelle fôrmiddelet avviker mer enn 15 % fra fôrnormen ved normalt tørrstoffinnhold.

Bruker og en representant for kommunen skal måle opp fôrlageret med type og mengde fôr. Målingen skal skje så snart som mulig etter innsett av dyrene og innhøstingen er avsluttet. Måledato oppgis i søknadsskjemaet.

Kilde: Forskrift om satser for og beregning av erstatning ved produksjonssvikt i plante- og honningproduksjon (Lovdata)

Kommentarer til bestemmelsene

Oppmålt grovfôrlager (på oppmålingsdato)

+ Beregnet fôropptak av beiting og fôring med grovfôr av grovfôrarealet

+ Solgt/avhendet grovfôr av skadeårets avling

= Skadeårets avling

Fôropptaket av skadeårets avling ved beite og fôring (nullbeiting/direktefôring) fram til oppmålingsdato av grovfôrlager fastsettes ut fra antall dyr, fôrdager og fôrnormer jf. § 15.

Oppmålt grovfôrlager

Måling av grovfôr på lager i skadeåret bør skje så raskt som mulig etter at alt grovfôr er høstet ved slått eller beiting, eller ved innsett av dyrene. Dersom oppmåling skjer etter at en har startet fôring med årets avling, skal dette fôropptaket legges til oppmålt fôrlager. Søker skal måle opp grovfôr på lager sammen med saksbehandler fra kommunen eller fagperson som kommunen har godkjent eller har avtale med.

Veiledning for oppmåling av fôrlager

Dette fôret skal oppgis i erstatningssøknaden, men skal ikke regnes med som del av skadeårets avling:

- Grovfôr som er innkjøpt eller mottatt gratis og som ligger på lager på oppmålingsdato
- Grovfôr som ligger over fra forrige avlingsår. Dersom søker ikke kan dokumentere eller sannsynliggjøre at fôr ligger over fra forrige år, må det regnes som skadeårets avling, og skal inngå i oppmålingen.

Hvordan fôr på lager er registrert avgjør hvordan søknadsskjemaet skal brukes.

- Når overlagret og kjøpt/mottatt grovfôr er registrert som en del av grovfôrlageret i søknadsskjemaet, må denne mengden føres som fradrag i søknadsskjemaet.
- Når overlagret og kjøpt/mottatt grovfôr ikke er en del av det oppgitte grovfôrlageret i søknadsskjemaet, skal denne mengden ikke føres som fradrag i søknadsskjemaet.

Det er oppnådd avling på grovfôrarealet (PT-koder 210, 211 og 213) i skadeåret som er grunnlaget for beregning av erstatning. Med oppnådd avling menes all høsting av fôr på grovfôrarealet, både høstet fôrlager, direktefôring og beiting.

Fôrverdier er fastsatt i sats- og beregningsforskriften § 15. Veiledende gjennomsnittsvikt av henholdsvis rundball av ensilert gras og høysilasje er 750 kg og 500 kg, jf. Bioforsk rapport vol. 9 nr. 2 (2014) og Bioforsk notat (2014)

Fôrenhetsinnhold i en rundball

Det legges til grunn at en standard rundball høysilasje, en standard rundball med andre grovfôrvekster og en standard rundball grassurfôr inneholder henholdsvis 250 Fem, 144 Fem, og 160 Fem, jf. tabellen nedenfor. Beregningen er basert på Bioforsk-rapport 2014.

Dersom søker mener at fôret har lavere fôrverdi enn dette, skal dette dokumenteres ved representative fôranalyser og vekt av et representativt utvalg rundballer. For at de fastsatte fôrverdiene skal kunne fravikes i erstatningsberegningen, må fôranalyser og tørrstoffinnhold (vekt) vise et avvik på mer enn 15 % fra fôrnormen i § 15 i sats og beregningsforskriften. Avviket vekten på en rundballe mer enn +/- 15 % fra standardverdien skal fôrbeholdningen dokumenteres med representative fôrprøver og dokumentasjon på antall, og veide rundballer. Dette følger av § 9 andre ledd. Tabellen nedenfor konkretiserer både hvordan normene i forskriften inngår i beregningen og grenseverdiene for fôrverdi som gir mulighet til å benytte egne dokumenterte tall.

Høy:

Kg fôr per Fem	1,6
Vekt rund- eller firkantball, kg	
Fem per ball	
<i>Grense avvik 15 %, kg fôr per Fem</i>	<i>1,8</i>
<i>Grense avvik 15 %, Fem per rundball</i>	

Høysilasje:

Kg fôr per Fem	2,0
Vekt rund- eller firkantball, kg	500
Fem per ball	250
<i>Grense avvik 15 %, kg fôr per Fem</i>	<i>2,3</i>
<i>Grense avvik 15 %, Fem per rundball</i>	<i>213</i>

Andre grovfôrvekster:

Kg fôr per Fem	5,2
Vekt rund- eller firkantball, kg	750
Fem per ball	144
<i>Grense avvik 15 %, kg fôr per Fem</i>	<i>6,0</i>
<i>Grense avvik 15 %, Fem per rundball</i>	<i>123</i>

Grassurfôr i silo:

Kg fôr per Fem	5,2
Vekt rund- eller firkantball, kg	
Fem per ball	
<i>Grense avvik 15 %, kg fôr per Fem</i>	<i>6,0</i>
<i>Grense avvik 15 %, Fem per rundball</i>	

Grassurfôr i rundballer:

Kg fôr per Fem	4,7
Vekt rund- eller firkantball, kg	750
Fem per ball	160
<i>Grense avvik 15 %, kg fôr per Fem</i>	<i>5,4</i>
<i>Grense avvik 15 %, Fem per rundball</i>	<i>136</i>

Fôrlager i silo: Når silostørrelse og mengde høy og rundballer registreres i søknadsskjema pkt. 4 om «Fôrlager og fôropptak i skadeåret», beregnes total fôrverdi av fôrlageret automatisk ut fra beregningsformelen. Landbruksdirektoratets hjemmeside under fanen erstatning og menypunkt avlingssvikt inneholder en publisasjon om forutsetninger og beregningsformler for denne beregningen.

Fôropptak før oppmålingsdato

Beregningen av fôropptaket i vekstsesongen gjøres ved å summere all beiting og fôring med grovfôr høstet på grovfôrareale (PT koder 210, 211 og 213) fram til dato for oppmåling, og oppmåling bør skje ved innsett av dyrene. Det beregnede samlede fôropptaket skal registreres som tillegg til det oppmålte fôrlageret. Fôropptak i vekstsesongen bør dokumenteres med beite- og fôringslogg.

Fôropptaket registreres ved å benytte beregningstabell i søknadsskjemaet. Det skal ikke beregnes fôropptak for dyr på innmarksbeite (PT kode 212) eller utmarksbeite.

Normer for fôropptaket for ulike dyreslag er fastsatt i sats- og beregningsforskriften § 15. Sommer- og høstfôring med ferskt fôr (nullbeiting) eller beiting på grovfôrareale, beregnes på grunnlag av antall dyr og norm for fôropptaket. Antall dager som dyrene har beitet eller blitt fôret med ferskt grovfôr, skal oppgis for å kunne beregne fôropptaket på grovfôrareale i skadeåret.

I noen tilfeller vil dyrene i en periode ta opp fôr delvis fra PT- kodene 210, 211 og 213 som skal inngå i skadeårets avling, og delvis fra andre kilder som innmarks- eller utmarksbeite eller innkjøpt eller overlagret grovfôr, som ikke skal inngå i skadeårets avling. I slike tilfeller foretas det en forholdsmessig korrigering av antall fôrdager i beregningstabellen i søknadsskjemaet. Fôring med kraftfôr gir ingen reduksjon i antall fôrdager.

Eksempel: Dyrene har i en måned fått dekket halvdelen av fôrbehovet fra grovfôrarealet, og da kan 15 fôrdager legges inn i beregningen.

I 2018 ble det laget et noteringsskjema for å korrigere fôrdager ut fra registreringer av suppleringsfôring på fôrdagene på fulldyrka og overflatedyrka areal. Skjemaet finnes på Landbruksdirektoratets hjemmeside, og vil også være et nyttig hjelpeskjema i normalår.

Dersom det er avlingssvikt både på areal som er i samdriften og på areal som er utenom samdriften, må det sendes to/flere søknader om erstatning. Medlemmene av samdriften som selger grovfôr til samdriften og som har avlingssvikt, kan søke for eget areal for veksten «grovfôr salgsproduksjon» i vekstgruppe Grovfôr.

§ 10. Erstatning ved klimabetinget svikt i honningproduksjonen

§ 10

Gjennomsnittsproduksjonen beregnes ut fra dokumentert honningproduksjon i kg pr. bikube i produksjon.

Produksjonen i skadeåret er dokumentert honningproduksjon i kg pr. bikube i produksjon.

Erstatningen beregnes som antall bikuber i skadeåret multiplisert med gjennomsnittsproduksjon pr. kube. Deretter trekkes 30 % egenrisiko, produksjonen i skadeåret og produksjonssvikt som ikke er klimabetinget. Denne summen multipliseres med fastsatt sats for honning.

For foretak i etablerings- eller nedbyggingsfase kan fylkesmannen fastsette gjennomsnittsproduksjonen skjønnsmessig med utgangspunkt i produksjonsnivået for sammenlignbare foretak i området.

Kilde: Forskrift om satser for og beregning av erstatning ved produksjonssvikt i plante- og honningproduksjon (Lovdata)

Kommentarer til bestemmelsene

Bestemmelsene for beregning av svikt i honningproduksjon framgår av §§ 10 og 11. Det er bare svikt i honningproduksjon som direkte følge av klimaet, som er erstatningsmessig. Egenrisiko ved erstatning for svikt i honningproduksjon er i erstatningsforskriften fastsatt til 30 % av gjennomsnittlig honningproduksjon.

Eksempler på svikt i honningproduksjon som ikke er erstatningsmessig:

- Produksjonssvikt som følge av sykdom og ikke forsvarlig drift (dersom vintertap av bikuber ikke er utbedret, regnes det som ikke forsvarlig drift).
- Normale variasjoner i honningproduksjonen
- Svikt i honningproduksjonen som følge av pålagte flytterestriksjoner behandles etter forskrift om erstatning etter offentlig pålegg og restriksjoner.
- Birøkt som drives med annet formål enn honningproduksjon (utstrakt dronningavl, pollinering, mv.)

Foretak som driver birøkt i flere kommuner, skal sende søknaden til den kommunen hvor foretaket har driftssenter. Det skal legges ved bekreftelse om birøkten fra den kommunen der den øvrige delen av birøkten er.

Skadeårets honningmengde dokumenteres ved omsatt honningmengde (regnskap, ev salgsbilag) med tillegg av honning som er på lager av skadeårets honningproduksjon og fratrukk av lager ved årets begynnelse. For å finne honningmengde pr. produksjonskubet divideres denne mengden på antall produksjonskuber i skadeåret. Dersom det oppgis høyere kubetall i skadeåret enn i gjennomsnittsårene, skal økningen begrunnes.

§ 11. Dokumentasjon og melding

§ 11

Søker må dokumentere svikt i honningproduksjon og klimaårsak.

Ved melding til kommunen med etterfølgende kontroll før slynging, kan dokumentasjonskravet være oppfylt.

Kilde: Forskrift om satser for og beregning av erstatning ved produksjonssvikt i plante- og honningproduksjon (Lovdata)

Kommentarer til bestemmelsene

Foretaket har ansvar for å dokumentere at årsaken til svikt i honningproduksjon er klimabetinget, jf. pkt. 1.2.4 Melding til kommunen. Dette sikrer at kommunen har mulighet til å kontrollere skaden/produksjonssvikten på et tidspunkt der kommunens kontroll har en hensikt.

§ 12. Kommunens ansvar for kontroll

§ 12

Ved avlingssvikt skal kommunen utføre stedlig kontroll på minimum 10 % av foretakene det er mottatt melding fra.

Ved svikt i honningproduksjon skal kommunen foreta stedlig kontroll på minimum 50 % av foretakene det er mottatt melding fra.

Ved produksjonssvikt for vekstsesongen 2020 som skyldes at foretak ikke har kunnet høste frukt, bær, grønnsaker og potet som følge av mangel på arbeidskraft på grunn av restriksjoner i flyten av arbeidskraft forårsaket av koronapandemien, skal kommunen foreta stedlig kontroll av alle foretak som gir melding om skade til kommunen.

Kilde: Forskrift om satser for og beregning av erstatning ved produksjonssvikt i plante- og honningproduksjon(Lovdata)

Kommentarer til bestemmelsene

Denne bestemmelsen definerer kommunens ansvar for stedlig kontroll. Hensikten med den stedlige kontrollen er å kartlegge årsaksforholdene, jf. erstatningsforskriften § 2 og 2a. Veiledning for vurdering av klimaprocenten er gitt i rundskrivets kapittel 1.2.

Klimabetinget skade

Når kommunen mottar melding fra foretak om klimaskade som kan medføre at foretaket søker erstatning, skal minimum 10 % av de innmeldte skadene kontrolleres av kommunen. Kontrollutplukket bør være risikobasert. I tilfeller der kommunen ikke har kapasitet til stedlig kontroll av arealer eller honningproduksjon for å vurdere skadeårsak, kan kommunen inngå avtale med fagmiljø f.eks. Norsk landbruksrådgivning om kontroll. Retningslinjer for avtale mellom de to partene er gitt i rundskrivets kapittel 2.5 om uhøstet areal.

Tap forårsaket av mangel på arbeidskraft

Kommunen skal gjennomføre stedlig kontroll på alt frukt, bær, grønnsak- og potetareal hvor det er meldt fra om produksjonstap som følge av mangel på arbeidskraft. Det skal vurderes hvor stor del av avlingstapet som skyldes mangel på arbeidskraft under innhøsting. Dersom det ikke er mulig å kontrollere arealet som er meldt til kommunen pga. at det av agronomiske hensyn har vært nødvendig å bearbeide arealet før kontroll kunne utføres, kan egenerklæring fra produsent og en uttalelse fra relevant fagmiljø legges til grunn i stedet for stedlig kontroll.

Kommunen skal under den stedlige kontrollen undersøke hvor mye av arealet som står uhøstet, og vurdere hvor stor prosentandel av tapet som skyldes mangel på arbeidskraft i innhøstingen pga. koronapandemien.

Der tapet skyldes både mangel på arbeidskraft og andre forhold så må kommunen vurdere hvor stor prosentandel som skyldes mangel på arbeidskraft, på samme måte som man vurderer "klimaprocent" for klimabetingede skader.

§ 13, 13a, 14 og 15 - Standardiserte satser og normer

§ 13, 13a, 14 og 15

Nasjonale erstatningssatser for hver enkelt vekst er fastsatt i § 13. Dersom det ikke er fastsatt en sats for den aktuelle veksten, skal fylkesmannen benytte en egnet sats i vekstgruppen, jf. § 2 i sats- og beregningsforskriften. Spesialpotet er definert som ferskpotet (nypoteter) høstet innen 31. juli, mandelpotet, spesialsorter som gulløye og ringerikspotet samt settepotet, jf. Rapport nr. 19/2018, jf. Landbruksdirektoratets hjemmeside under fanen erstatning og meny punkt avlingssvikt.

I forskriften § 13a er det gitt standardsatser for erstatning ved produksjonssvikt som skyldes mangel på arbeidskraft på grunn av koronapandemien. Disse gjelder for produksjonsåret 2020. Satsene for frukt, bær, potet og grønnsaker er de samme som gjelder for klimabetinget avlingssvikt i § 13, men i tillegg er det gitt satser for følgende arbeidsintensive vekster som dyrkes i veksthus: Agurk, store tomater, små tomater og salat. Dersom det ikke er fastsatt en sats for den aktuelle veksten skal fylkesmannen benytte egnet sats i vekstgruppen jf. § 2.

Erstatning ved avlingssvikt i grovfôrproduksjon

De fastsatte normavlingene for hver kommune er fastsatt i § 14.

I § 15 er det fastsatt normer for fôrverdier av grovfôr på lager. Dette er normer som benyttes både ved beregning av erstatning ved salgsproduksjon av grovfôr og ved beregning av erstatning ved avlingssvikt i grovfôr på foretak med egne husdyr.

Bestemmelsen inneholder også normer for fôropptak som skal benyttes for å beregne den delen av skadeårets avling som er brukt til fôring av dyrene før oppmålingsdato. Normen for fôropptaket for «øvrige småfe» omfatter fravendte lam på høstbeite, mjølkegeit og ammegeit. Normen for «ammeku» gjelder for kyr med kalv.

Grunnlaget for fastsetting av normavlinger, fôrnormer- og verdier framgår av notat fra Bioforsk 2014 på Landbruksdirektoratets hjemmeside under fanen erstatning og meny punkt avlingssvikt.

§ 16 Ikrafttredelse

§ 16

Forskriften trer i kraft straks, og samtidig oppheves forskrift 15. september 2015 nr. 1054 om satser for og beregning av erstatning ved klimabetingede skader i plante- og honningproduksjon.

Kilde: Forskrift om produksjonssvikt i plante- og honningproduksjon(Lovdata)

Kommentarer til bestemmelsen

Ingen kommentarer.